

Redaktör: Marie Sundberg, debatt@di.se Telefon 08-573 650 98

Dubblera järnvägsinvesteringarna från föreslagna 9 miljarder kronor till 18 miljarder kronor. Skälen är många till att det behövs bättre och snabbare tågförbindelser för person- och gods-transport över hela Sverige. Summan är bara en liten del av budgetöverskottet, skriver intresseorganisationer och politiker från hela landet och från samtliga riksdagspartier.

Dubblera järnvägsinvesteringar för snabbare tåg i hela Sverige

Person- och godstransporterna på järnväg når rekordnivåer, men i takt med växande efterfrågan blir kapacitetsbristen alltmer påtaglig. Decenniers eftersatta underhåll och otillräckliga investeringar kräver kraftfulla åtgärder. Behovet av miljö- och klimatanpassade transporter ökar och inläsningen i ohållbara transport-system kan inte längre fortsätta.

En tredjedel av Sveriges koldioxidutsläpp kommer från transportsektorn, och utsläppen ökar. Sinande olja, skenade bensinpriser och större medvetenhet om fossila bränslens klimatpåverkan har drivit upp konsumtion och priser på biodrivmedel.

Dilemmat är att endast en liten del kan ersätta dagens oljekonsumtion. Kraftfulla energieffektivare transportsatsningar krävs, där järnvägen måste vara ett huvudspår. Järnvägen är bra för samhällsutvecklingen, den knyter ihop regioner och förstör arbetsmarknader. Tidsavstånden minskar, och med högre hastighet förkortas restiderna avsevärt och därmed behovet av klimatbelastande flygresor. Med nya spår blir restiden Stockholm–Göteborg under två timmar och Stockholm–Malmö under tre timmar.

Högre kapacitet och tillgänglighet

"Sverige har inte råd att försumma järnvägen och definitivt inte råd att bortse från klimat-hotet."

möjliggör fler godstransporter via järnväg och stärker näringslivets position. Om trafik flyttas från väg till järnväg sjunker även antalet trafikoffor, vilket förbättrar samhällsekonomi och minskar mycket mänskligt lidande.

Inom kort läggs infrastrukturpropositionen som styr inriktningen tio år framåt.

För att klara ökningen av tågtrafiken har Klimatberedningen förordat 50 procents kapacitetsökning. I Banverkets förslag om 50 procents ökning kommer Götalandsbanan (Stockholm–Jönköping–Göteborg) att bli klar runt 2025 och den nya banan Stockholm–Malmö–Hamburg tidigast 2030.

Detta är för defensivt. Vi anser det rimligt att investeringsnivån fördubblas från dagens 9 miljarder kronor per år till 18 miljarder kronor.

Summan kan tyckas orimligt stor, men motsvarar bara en liten del av statens budgetöverskott som i år förväntas bli cirka 160 miljarder kronor och förra året var mer än 100 miljarder kronor.

Då kan Götalandsbanan färdigställas på tio år, samtidigt som banan mellan Stockholm och Malmö påbörjas. Den nya banan söderut avlastar Södra stambanan som kan ta avsevärt mer godstrafik.

Med fördubblade anslag kan vi bygga järnväg längs hela Norrlandskusten, vilket är nödvändigt för att tillgodose industrins behov av energisnåla gods-transporter. Vi kan rusta eftersatta banor och börja bygga snabbare banor till bland annat Oslo och Trondheim i Norge, Norrbotten, Finland, Dalarna, Småland och Värmland. Det är viktigt att mediemässiga satsningar på höghastighetståg inte tränger ut omfattande och nödvändiga investeringar i dubbelspår, hamnspår, kombiterminaler, högre hastigheter och nya stråk som redan planeras.

Sverige har inte råd att försumma järnvägen och definitivt inte råd att bortse från klimatet. Det är nödvändigt att investera i ett hållbart transportsystem. Med fördubblade anslag ökar möjligheterna att nå nationella miljö- och klimatmål, och samtidigt uppnå det övergripande transportpolitiska målet, att säkerställa en samhälls-ekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet.

CHRISTER ALNEBRATT

ordförande Seko, Värmland

HANS ANDERSSON

infrastrukturansvarig, SSU:s förbundsstyrelse

SVEN-ERIK BUCHT

kommunalråd (s), Haparanda

ELLIE CIJVAT

ordförande, Jordens Vänner

ANNIKA ERIKSSON

ordförande miljöpartiet, Norrbotten

GÖSTA GUSTAVSSON

vice ordförande (c) kommunstyrelsen,

Linköping

THOMAS HARTMAN

fullmäktigeledamot (s),

Västerbottens läns landsting

KLIMATAKTION

styrelsen

MARTINA KRÜGER

ansvarig för klimat- och energiarbetet

Norden, Greenpeace

ANN-MARI NILSSON

kommunalråd (c), Jönköping

GUNNAR NORDMARK

ordförande (fp) Infrastrukturberedningen,

Region södra Småland

LENA OLSSON

riksdagsledamot (v), Dalabanken

ERIK PETERSSON

styrelseledamot IF Metall-klubben,

Volvo, Umeå

ESSE PETERSSON

landstingsgruppledare (fp) Jönköpings län

JAN RUDÉN

förbundsordförande, Seco

JÖRGEN RUNDGREN

oppositionsråd (m), Norrköping

ANDERS WIJKMAN

EU-parlamentariker (kd)

BREV

Skicka e-post till brev@di.se

Förhandlade hyror är ett bra skydd för boende

Björn Wellhagen tänker högt om priset på mat och bostäder (DI 25/9).

Några kompletterande funderingar: tänk om vi hade en byggindustri som mötte en ökad efterfrågan av bostäder med ett ökat utbud. Tänk om det höga priset på Stureplan i dag innebar att bostadshusen i morgon vuxit sig dubbelt så höga. För att dagen efter, när priset har sjunkit, återgå till sin tidigare storlek.

Björn Wellhagen representerar en industri som verkar på en marknad där utbudet av naturliga skäl är extremt oelastiskt. Därför kommer även måttliga förändringar i efter-

frågan att ge stora effekter på priset.

Vad Björn Wellhagen argumenterar för är att effekterna bör slå igenom även i bostadsbeståndet, inte bara på de nya bostäder som tillförs marknaden. Den middagsmat du köpte i går bör bli dyrare hemma i kylskåpet om efterfrågan stiger över natten.

De flesta inser att om de boende ska kunna känna trygghet i sina hem behövs skydd mot alltför snabba förändringar av boendekostnaderna. Kollektivt förhandlade hyror är en komponent i ett sådant skydd.

LARS ARELL

Stockholm

DAGENS CITAT

"Annars vore det som att vänta med sex tills man blir gammal."

Den amerikanske finansmannen **Warren Buffett** förklarar att han gillar att ha massor med pengar, men ännu mer att göra av med dem. Till Bloomberg News.

"Man byter ut glaset, men behåller bågarna."

HUI:s analytiker **Jonas Arnberg** tar glasögon som exempel på hur konsumenterna väntas agera i lågkonjunkturen. Till TT.

Skärpta regler hejdar inga kriser

Allt fler förespråkar fler och hårdare regleringar på den svenska finans- och aktiemarknaden till följd av den pågående finanskrisen. Det ropas bland annat på hårdare kapitaltäckningskrav för banker och blankningsförbud för aktier.

Hårdare och utökade regelverk kommer inte att avhjälpa den pågående krisen i Sverige, än mindre ha någon retroaktiv effekt. Hårdare reglering får inga bestående effekter för att förhindra framtida kriser på marknaden. Detta visar erfarenhet från hårdare regleringar till följd av tidigare kriser på finans- och aktiemarknaden.

Dagens kris på den svenska finansmarknaden är en direkt konsekvens av de fria marknadskrafterna och globaliseringen. De svenska aktörer som främst är drabbade av finanskrisen ska eller bör vara proffs på sin egen och kunders riskhantering. Så kallad risk management ingår som en väsentlig del av dessa aktörers roll och vardag. De som inte har förstått riskerna med de finansiella instrument de har befattat sig med eller placerat i ska rätteligen lida konsekvenserna av värdefallet och i förekommande fall ställas till svars av de kunder eller aktieägare som ytterst drabbas av finanskrisen.

Det är inget självändamål att rädda de "skyldiga" aktörerna. Nedläggningar eller konkurser till följd av krisen kan tvärtom medföra en hälsosam sa-

Bob Lee

advokat,
MAQS Law Firm,
Göteborg

"Det är inget självändamål att rädda de skyldiga aktörerna"

nering och ett återställande av marknaden till en mer förnuftig utgångspunkt.

Att USA nödgas understödja vissa marknadsaktörer för att förhindra en finansiell härdsmälta är förstärkt. Dyliga åtgärder är inte tillämpbara på den svenska situationen.

Under drygt 18 år som affärsjurist inom främst finansiering och företagsaffärer (corporate finance och merger and acquisition) har jag under de goda åren varit med om aggressiva finansieringsupplägg vid företagsförvärv samt hegdefonders agerande vid utköp av börsbolag. Dessa transaktioner har med få undantag burit internationella förtecken, med metodik, upplägg, språk och dokumentation som har importerats till Sverige.

Kreativitet och uppfinningsrikedom präglar dessa finansaktörers sätt att göra affärer på. Olika upplägg för riskbyten (swap instruments), syntetiska versioner av faktiska underliggande finansiella instrument och till och med spel på finansiella instrument i stället för handel (spreadbetting) är några exempel på sådan kreativitet. En inte alltför djärv gissning är att regleringar och stopplagstiftning på finans- och aktiemarknadens områden kommer att kringgås av alternativa upplägg.

För att citera en vedertagen sanning på skatterättens område, vilken ständigt är föremål för ändrade spelregler från lagstiftaren: ju fler lappar i täcket, desto fler kryphål.